

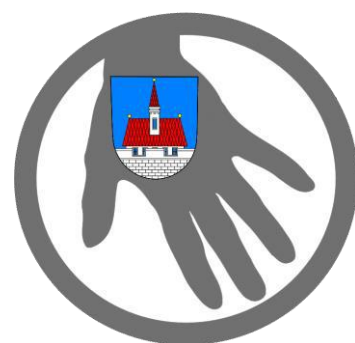


# KONCEPCE

## PREVENCE KRIMINALITY

**MĚSTA ÚSTÍ NAD ORLICÍ**

**2026 - 2030**



# OBSAH

|                                                             |    |
|-------------------------------------------------------------|----|
| ÚVOD.....                                                   | 3  |
| CO JE PREVENCE KRIMINALITY .....                            | 4  |
| BEZPEČNOSTNÍ ANALÝZA .....                                  | 5  |
| 1. 1 Trestná činnost (přečiny a zločiny).....               | 5  |
| 1. 2 Pachatelé trestné činnosti.....                        | 7  |
| 1. 3 Oběti trestné činnosti.....                            | 8  |
| 1. 4 Přestupková činnost .....                              | 8  |
| SOCIÁLNĚ–DEMOGRAGICKÁ ANALÝZA.....                          | 10 |
| 2. 1 Základní demografické údaje .....                      | 10 |
| 2. 2 Nezaměstnanost.....                                    | 11 |
| 2. 3 Dávky sociální pomoci .....                            | 12 |
| 2. 4 Sociálně vyloučené lokality v Ústí nad Orlicí .....    | 13 |
| 2. 5 Ohrožené děti a rizikové děti a mládež.....            | 14 |
| 2. 6 Prevence duševního zdraví a rizikového chování.....    | 15 |
| DROGOVÁ PROBLEMATIKA .....                                  | 16 |
| INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA .....                               | 17 |
| 3. 1 Komunitní plánování sociálních služeb: .....           | 19 |
| VÝCHODISKA PREVENCE KRIMINALITY .....                       | 20 |
| 4. 1 Identifikované problémy a rizika .....                 | 20 |
| 4. 2 Cílové skupiny.....                                    | 20 |
| AKTIVITY PREVENCE KRIMINALITY 2026 -2030 .....              | 21 |
| 5. 1 Priority prevence kriminality .....                    | 21 |
| 5. 2 Cíle a opatření prevence kriminality .....             | 21 |
| 5. 3 Finanční zabezpečení aktivit prevence kriminality..... | 24 |
| 5. 4 Kontrola a hodnocení .....                             | 24 |
| ZÁVĚR.....                                                  | 25 |

[ou]

# ÚVOD

---

**Koncepce prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na období 2026 – 2030** (dále jen „Koncepce“) byla vypracována v souladu s vládou schválenou Strategií prevence kriminality České republiky na období 2022 – 2030 (dále jen „Strategie“) a popisuje problémy identifikované v rámci bezpečnostní, sociálně – demografické a institucionální analýzy města, přičemž navrhuje jejich řešení včetně všech potřebných zdrojů (organizačních, personálních, finančních a dalších).

Koncepce volně navazuje na předchozí Koncepci prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na období 2021 – 2025, její vytyčené cíle a priority.

Priority prevence kriminality pro období 2026 - 2030 byly stanoveny na základě analýzy stavu veřejného pořádku a bezpečnosti na území města Ústí nad Orlicí. Zaměřují se na nejčastější druhy trestné činnosti a cílové skupiny obyvatel, které jsou nejvíce ohroženy či zasaženy páčáním trestné činnosti. Dále se jedná o priority, které mají preventivní význam a zapojují do řešení jednotlivých témat prevence kriminality, co nejširší okruh místní komunity. Také se priority a koncepce nově zaměřuje na protidrogovou problematiku, která nebyla samostatně řešena v žádném dokumentu.

Hlavním úkolem města je, na základě tohoto dokumentu, realizovat preventivní politiku v rámci svého území, koordinovat a zabezpečovat prevenci kriminality, zajišťovat finanční podporu aktivitám, které mají bezprostřední vliv na aktuální úroveň bezpečnostní situace v Ústí nad Orlicí.

Vytvořením Koncepce je dán prostor pro vypracování žádostí o státní účelové dotace na projekty prevence kriminality, zejména na rozvoj preventivních opatření a dalších dílčích projektů v souladu se Strategií prevence kriminality a rovněž projektů neinvestičního charakteru, které směřují k řešení a odstranění bezpečnostních problémů a rizik.

Tento dokument byl schválen Zastupitelstvem města Ústí nad Orlicí dne 2. 2. 2026 usnesením č. 422/20/ZM/2026.

# CO JE PREVENCE KRIMINALITY

Prevence kriminality zahrnuje soubor nerepresivních opatření, tedy veškeré úsilí vyvíjené státními, veřejnoprávními a soukromoprávními subjekty směřující k předcházení páčání kriminality a snižování obav z ní. Patří sem opatření, jejichž cílem či důsledkem je zmenšování rozsahu a závažnosti kriminality a jejich následků, a to jak prostřednictvím omezení kriminogenních příležitostí, tak působením na potenciální pachatele i oběti trestných činů. Jedná se o opatření situační a sociální prevence, včetně informování veřejnosti o možnostech ochrany před trestnou činností a pomoci obětem trestných činů. Prevence kriminality úzce souvisí s prevencí dalších sociálně patologických jevů, z nichž k nejzávažnějším patří různé formy závislostí, a proto bude v rámci preventivních aktivit věnována zvýšená pozornost také protidrogové problematice.

**Hlavním cílem aktivit prevence kriminality je snižování míry a závažnosti trestné činnosti, jejich příčin a následků, předcházení sociálně patologickým jevům včetně užívání návykových látek a současně zvyšování pocitu bezpečí občanů.**

## Oblasti prevence kriminality:

### ❖ Sociální prevence

*Aktivity ovlivňující proces socializace a sociální integrace a aktivity zaměřené na změnu nepříznivých společenských a ekonomických podmínek, které patří ke klíčovým příčinám páčání trestné činnosti.*

### ❖ Situační prevence

*Staví na zkušenosti, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Prostřednictvím opatření organizační, režimové, fyzické a technické povahy se snaží situační kriminogenní podmínky minimalizovat.*

### ❖ Informační programy pro širokou veřejnost

*Upozorňují na nebezpečí ohrožení různými formami trestné činnosti a o možnostech ochrany před ní. Cílem je zvýšení informovanosti veřejnosti a motivace k aktivnímu přístupu k zajištění vlastní bezpečnosti a ochraně majetku.*

### ❖ Protidrogová prevence

*Zaměřuje se na předcházení vzniku závislostí, snižování rizik spojených s užíváním návykových látek a posilování informovanosti a odpovědného chování jednotlivců i celé společnosti.*

### ❖ Prevence viktimnosti a pomoc obětem trestných činů

*Je založena na konceptech bezpečného chování, diferencovaného s ohledem na různé kriminální situace a psychickou připravenost ohrožených osob.*

## Úrovně preventivních aktivit:

### ❖ Primární prevence

*Obsahuje veškeré konkrétní aktivity s cílem **předejít problémům** a následkům společensky nebezpečných jevů, případně minimalizovat jejich negativní dopad, včetně dalšího šíření. Zahrnuje především výchovné, vzdělávací, volnočasové, osvětové a poradenské aktivity zaměřené zejména na nejširší veřejnost. Zvláštní pozornost je zaměřena na pozitivní ovlivňování zejména dětí a mládeže (využívání volného času, možnosti sportovního využití).*

### ❖ Sekundární prevence

*Zahrnuje opatření, jejichž cílem a konečným důsledkem je **zmenšování rozsahu** a závažnosti kriminality. Zabývá se rizikovými jedinci a skupinami osob, u nichž je zvýšená pravděpodobnost, že se stanou pachateli nebo oběťmi trestné činnosti, na sociálně patologické jevy (např. drogové a alkoholové závislosti, záškoláctví, gamblerství, vandalismus, interetnické konflikty, dlouhodobou nezaměstnanost) a příčiny kriminogenních situací.*

### ❖ Terciární prevence

*Usiluje o **zabránění opakování** trestných činů, negativních společensky nebezpečných jevů a ohrožujících závislostí u osob s kriminální minulostí. Zaměřuje se na resocializaci kriminálně narušených osob (pracovní uplatnění vč. rekvalifikace, sociální a rodinné poradenství, pomoc při získávání bydlení apod.). Jejím cílem je udržet dosažené výsledky předchozích intervencí a rekonstrukce nefunkčního sociálního prostředí.*

# BEZPEČNOSTNÍ ANALÝZA

Území města Ústí nad Orlicí spadá teritoriálně do působnosti Územního odboru Ústí nad Orlicí, konkrétně Obvodního oddělení v Ústí nad Orlicí. Kromě samotného města Ústí nad Orlicí působí policisté i v blízkých obcích, a to od Sopotnice po Dlouhou Třebovou a dále od obce Hrádek po obec Hnátnice. Celková rozloha teritoria je 136 km<sup>2</sup>.

## 1. 1 Trestná činnost (přečiny a zločiny)

Stejně jako na většině území ČR, tak i ve městě Ústí nad Orlicí, je v posledních několika letech zaznamenáván pokles či stagnace počtu protiprávních skutků (ať už v rovině trestní či přestupkové). Oproti tomu se naopak již několik let po sobě daří zvyšovat objasněnost trestných činů. Lze se domnívat, že za současným poklesem kriminality ve městě je dobrá ekonomická situace obyvatelstva ČR a nízká míra nezaměstnanosti.

**Tabulka 1:** Trestná činnost (přečiny a zločiny) – meziroční srovnání

| Trestná činnost<br>(vybrané skutky) | 2021      | Index na<br>10 tis.<br>obyv. | 2022       | Index na<br>10 tis.<br>obyv. | 2023       | Index na<br>10 tis.<br>obyv. | 2024       | Index na<br>10 tis.<br>obyv. | 2025      | Index na<br>10 tis.<br>obyv. |
|-------------------------------------|-----------|------------------------------|------------|------------------------------|------------|------------------------------|------------|------------------------------|-----------|------------------------------|
| Majetková                           | 36        | 25                           | 43         | 29                           | 59         | 41                           | 47         | 33                           | 56        | 39                           |
| Násilná                             | 26        | 18                           | 27         | 18                           | 28         | 19                           | 9          | 6                            | 16        | 11                           |
| Mravnostní                          | 5         | 4                            | 6          | 4                            | 4          | 3                            | 0          | 0                            | 0         | 0                            |
| Hospodářská                         | 24        | 15                           | 40         | 27                           | 44         | 30                           | 47         | 33                           | 11        | 8                            |
| <b>Celkem</b>                       | <b>91</b> | <b>62</b>                    | <b>116</b> | <b>78</b>                    | <b>135</b> | <b>93</b>                    | <b>103</b> | <b>72</b>                    | <b>83</b> | <b>58</b>                    |

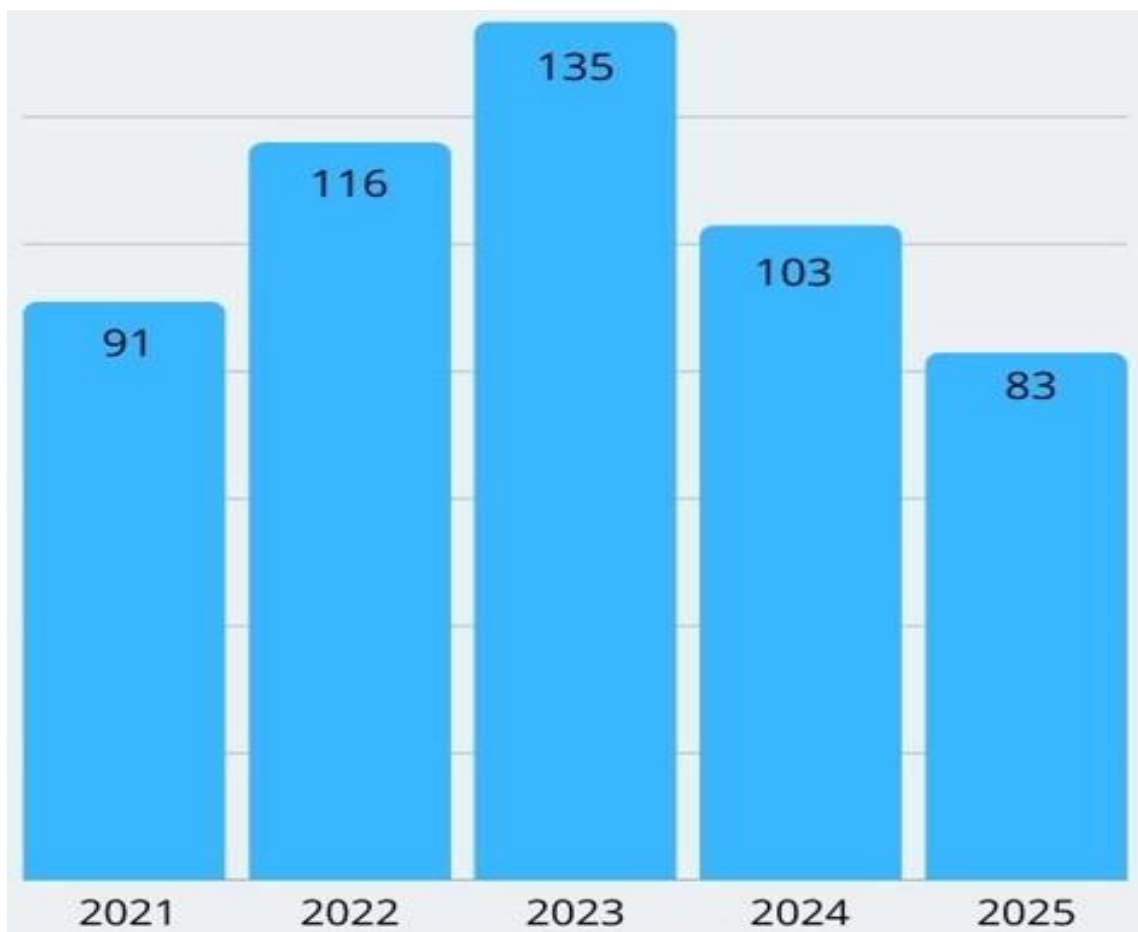
Skladba trestné činnosti v letech 2021–2025 zůstává dlouhodobě relativně stabilní (viz Tabulka 1 a Graf 1). Největší podíl po celé sledované období tvoří majetková kriminalita. Celkový počet trestných činů dosáhl nejvyšších hodnot v roce 2023, zatímco v roce 2024 a zejména v roce 2025 došlo k jeho poklesu, a to i v přepočtu na 10 tisíc obyvatel. Na vzestupu je v posledních letech rovněž **kyberkriminalita**, která se vyznačuje stále vyšší mírou **sofistikovanosti** a využíváním metod **sociálního inženýrství**. Pachatelé často vystupují jako falešní bankéři, investoři či jiné autority a prostřednictvím **phishingu**, **vishingu** nebo neoprávněného přístupu k e-mailovým a uživatelským účtům získávají citlivé údaje poškozených. Ti jsou následně přesvědčeni k dobrovolnému poskytnutí přístupových údajů ke svému bankovníctví či platebním kartám, což vede k **odčerpání finančních prostředků** z jejich účtů.

Finanční prostředky jsou mnohdy převáděny na **zahraniční účty** nebo do **kryptoměn**, což výrazně komplikuje jejich zajištění i objasnění skutků. Tato forma trestné činnosti se tak podílí na celkovém nárůstu trestné činnosti v územním obvodu přibližně **jednou třetinou**. Ve zvýšené míře jsou rovněž prověřovány případy **legalizace výnosů z trestné činnosti**, zejména v situacích, kdy poškození poskytují své bankovní účty k provádění finančních převodů nebo s pachateli aktivně spolupracují.

Samostatnou kapitolu tvoří drogové trestné činy, a to jak distribuce, tak výroba omamných a psychotropních látek. U přečinů nedovolené výroby OPL byl v roce 2020 na území města Ústí nad Orlicí zaznamenán vysoký nárůst, avšak nutno podotknout, že všechny skutky v této oblasti byly objasněny. Zvýšený výskyt těchto činů

je do jisté míry dán polohou města, respektive blízkostí hranice s Polskou republikou, odkud „výrobci OPL“ pašují různá léčiva.

**Graf 1:** Trestná činnost (přečiny a zločiny) v letech 2021 – 2025



K páčání protiprávních jednání nejčastěji dochází v místech se zvýšenou fluktuací osob, ke kterým v našem městě patří např. hlavní vlakové nádraží a nákupní centra (např. Tesco, StopShop), kdy se většinou jedná o drobné krádeže. Avšak, jak je zmíněno výše, i případů v těchto místech ubylo.

Jako stěžejní se k dobré bezpečnostní situaci ve městě jeví nadstandartní spolupráce Policie ČR s Městskou policií Ústí nad Orlicí. Kromě hlídkové činnosti jsou prováděny pravidelné kontroly restauračních a non-stop zařízení, kde stejně jako v předešlých letech zaznamenáváme úbytek hostů, některé provozovny byly již uzavřeny. Zároveň ke konci roku 2019 došlo k ukončení provozování výherních a hracích automatů na území města (dle platné vyhlášky města), díky čemuž došlo ke snížení počtu přečinů a přestupků páchaných v provozovnách, ale i dané lokalitě.

V souvislosti s novými trendy v zaměstnávání cizinců ve větších výrobních zónách (Kvasiny, Lanškroun, Svitavy) byl zaznamenán zvýšený výskyt těchto osob v různých ubytovacích zařízeních ve městě a okolí. Nárůst protiprávních jednání těchto osob dosud nebyl zaznamenán, situaci je však věnována zvýšená pozornost ve spolupráci s cizineckou policií a do budoucna se bude třeba zaměřit na prevenci i v této oblasti.

Ve městě je provozován městský kamerový a dohlížecí systém, který je neustále optimalizován a rozšiřován v návaznosti na vznik nových městských míst (např. park u kostela, nová budova DDM, park u Roškotova

divadla) či míst, kde je zvýšený pohyb občanů. Do současné doby je instalováno již 23 kamerových bodů, které zajišťují dohled na frekventovaných místech ve městě. Na dalších 8 kamer, které jsou v majetku obce Libchavy, má Městská policie Ústí nad Orlicí možnost dohledu a vyhodnocování.

## 1. 2 Pachatelé trestné činnosti

**Tabulka 2:** Pachatelé dle věku – meziroční srovnání

| Pachatelé         | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|-------------------|------|------|------|------|------|
| Věk 0–14 let      | 0    | 1    | 3    | 3    | 5    |
| Věk 15–18 let     | 3    | 5    | 3    | 5    | 5    |
| Věk 18 a více let | 101  | 110  | 104  | 104  | 92   |
| Recidivisté       | 36   | 58   | 32   | 38   | 41   |

Problematickou skupinou pachatelů zůstávají recidivisté. S fluktuací těchto osob (amnestie, návrat z/do VTOS) se pojí nárůst či pokles spáchaných trestných činů. V tomto směru je proto důležitá následná práce s pachateli, kdy pozitivní roli sehrává především činnost Probační a mediační služby ČR, jejichž středisko se nachází v našem městě.

Podíl nezletilých a mladistvých na páchání protiprávního jednání vykazuje spíše setrvalý stav.

## 1. 3 Oběti trestné činnosti

Tabulka 3: Oběti (rizikové skupiny) – meziroční srovnání

| Oběti               | 2021      | 2022      | 2023       | 2024      | 2025      |
|---------------------|-----------|-----------|------------|-----------|-----------|
| Děti (0–18 let)     | 8         | 10        | 6          | 7         | 14        |
| Ženy                | 35        | 51        | 57         | 39        | 43        |
| Osoby starší 65 let | 24        | 18        | 39         | 19        | 17        |
| <b>Celkem</b>       | <b>67</b> | <b>79</b> | <b>102</b> | <b>65</b> | <b>74</b> |

Nejpočetnější skupinou osob, na kterých je spáchán nějaký protiprávní skutek, jsou ženy. Nejčastěji jde o případy domácího násilí, kdy v roce 2023 byl zaznamenán zvýšený výskyt těchto skutků.

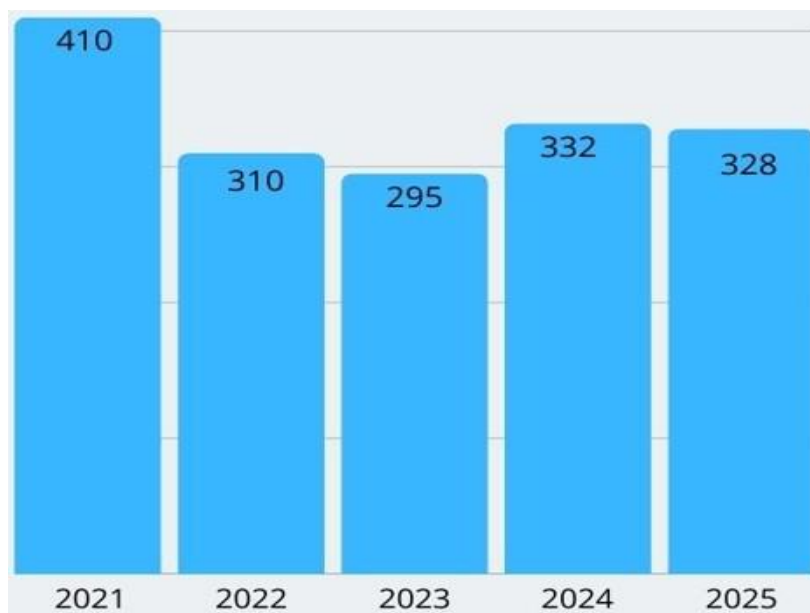
Ohroženou skupinu představují také senioři, kteří se často stávají oběťmi podvodného jednání. Pachatelé při tom využívají stále sofistikovanější praktiky, například legendy falešných příbuzných či vydávání se za pracovníky různých služeb. Této skupině obyvatel je proto nutné věnovat zvýšenou pozornost a pravidelně ji informovat a poučovat, například prostřednictvím preventivních bezpečnostních besed. Vzhledem k vysokému počtu trestných činů páchaných v kyberprostoru, a to nejen na seniorech, je nezbytné zaměřit preventivní činnost obecně na zvyšování informovanosti občanů o této problematice.

## 1. 4 Přestupková činnost

Tabulka 4: Přestupková činnost (mimo dopravních) řešených MP a PČR – meziroční srovnání

| Přestupková činnost                                       | 2021       | 2022       | 2023       | 2024       | 2025       |
|-----------------------------------------------------------|------------|------------|------------|------------|------------|
| Proti veřejnému pořádku                                   | 102        | 21         | 18         | 22         | 16         |
| Proti občanskému soužití                                  | 87         | 73         | 86         | 84         | 89         |
| Proti majetku                                             | 129        | 154        | 150        | 166        | 155        |
| Na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi | 92         | 61         | 39         | 60         | 68         |
| Proti městským vyhláškám                                  | 0          | 1          | 2          | 0          | 0          |
| <b>Celkem</b>                                             | <b>410</b> | <b>310</b> | <b>295</b> | <b>332</b> | <b>328</b> |

**Graf 2:** Vývoj přestupkové činnosti (mimo dopravních) řešených MP a PČR v letech 2021 – 2025



V přestupkové činnosti sledujeme v posledních letech nárůst počtu spáchaných skutků, především na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi dochází k výraznému nárůstu. Většinou se jedná o osoby, nejčastěji mladé lidi ve věku od 18 do 25 let, kteří řídí vozidlo pod vlivem alkoholu či psychotropní látky. Vysoký počet skutků je sledován také na úseku přestupků proti občanskému soužití, který je způsoben především větším počtem hlášení těchto skutků. Z větší části jde o domácí potyčky a šarvátky, ve kterých svou roli hraje také alkohol. Dne 1. 10. 2020 vešla v platnost novela trestního zákoníku, která upravila hranici škody mezi přestupkem a trestným činem na 10.000,-Kč. Zvýšený počet majetkových přestupků se prozatím výrazně neprojevil.

Ke snížení počtu přestupkového jednání na území města a ke zvýšení bezpečnosti občanů svou činností nadále přispívá Asistent prevence kriminality (dále jen „APK“), kteří služebně spadají pod městskou policii. Asistent pomáhá navázat kontakt mezi obyvateli, zejména těmi, kteří se nacházejí v nepříznivé sociální situaci. Přispívá k omezování problémů v občanském soužití, k dodržování čistoty na veřejných prostranstvích a také usměrňuje chování dětí při cestě do školy a ze školy.

# SOCIÁLNĚ–DEMOGRAGICKÁ ANALÝZA

Město Ústí nad Orlicí je obcí s rozšířenou působností nacházející se ve východní části České republiky, v Pardubickém kraji. Leží v údolí na soutoku řek Tiché Orlice a Třebovky, v podhůří Orlických hor. Území města tvoří několik místních částí, mezi které patří Ústí nad Orlicí, Černovír, Dolní a Horní Houžovec, Hylváty, Kerhartice, Knapovec, Oldřichovice, Dukla, Tichá Orlice a Václavov.

Správní obvod obce s rozšířenou působností Ústí nad Orlicí se rozkládá v severní části Pardubického kraje. Na severu sousedí s Královéhradeckým krajem a oblastí Žamberska, na východě navazuje na Lanškrounsko, na jihu na Českořebovsko a Litomyšlsko a na západě hraničí se správním obvodem Vysoké Mýto. Rozlohou představuje správní obvod přibližně 4,2 % území Pardubického kraje a po správních obvodech Česká Třebová a Králíky se jedná o třetí nejmenší obvod v rámci kraje.

Do správního obvodu ORP Ústí nad Orlicí náleží celkem 16 obcí, konkrétně Brandýs nad Orlicí, České Libchavy, Dolní Dobrouč, Dlouhá Třebová, Hnátnice, Hrádek, Jehnědí, Libchavy, Orlické Podhůří, Řetová, Řetůvka, Sopotnice, Sudislav nad Orlicí, Ústí nad Orlicí, Velká Skrovnice a Voděřady.

## 2. 1 Základní demografické údaje

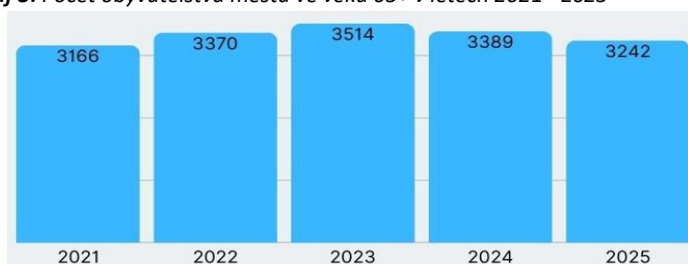
Tabulka 5: Sociálně-demografický vývoj – meziroční srovnání

| Sociálně-demografický vývoj | 2021          | 2022          | 2023          | 2024          | 2025          |
|-----------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| <b>Celkový přírůstek</b>    | -179          | -69           | -109          | -254          | -27           |
| <b>Přirozený přírůstek</b>  | -125          | -65           | -64           | -57           | -70           |
| <b>Migrační saldo</b>       | -54           | -4            | -45           | -197          | -149          |
| <b>Narození</b>             | 96            | 114           | 112           | 88            | 98            |
| <b>Zemřelí</b>              | 221           | 179           | 176           | 145           | 168           |
| <b>Přistěhovalí</b>         | 213           | 246           | 221           | 232           | 252           |
| <b>Odstěhovalí</b>          | 267           | 250           | 266           | 429           | 401           |
| <b>Celkem</b>               | <b>14.127</b> | <b>14.622</b> | <b>14.486</b> | <b>14.320</b> | <b>14.293</b> |

K 31. 12. 2025 bylo ve městě Ústí nad Orlicí k trvalému pobytu přihlášeno celkem 14.293 obyvatel, z toho 6.970 mužů a 7.323 žen. Zároveň mělo na území města hlášený pobyt 997 občanů cizí národnosti (občané Ukrajiny, Bulharska, Slovenska, Vietnamu). V porovnání s předchozími roky zaznamenáváme opětovný pokles celkového počtu obyvatel, který je způsobován zápornými přírůstky a záporným migračním saldem.

Ve věkové struktuře obyvatelstva nedochází k výrazným změnám. Drobný nárůst byl zaznamenán ve věkové kategorii 15–64 let, a naopak drobný pokles v kategorii obyvatel starších 65 let. Z hlediska statistiky však vnímáme, že neustále dochází k postupnému stárnutí populace a odchodu silnějších ročníku do důchodového věku (viz Graf 3).

Graf 3: Počet obyvatelstva města ve věku 65+ v letech 2021 - 2025



## 2. 2 Nezaměstnanost

Nezaměstnanost má neblahý vliv na společnost jako celek. Jsou s ní spojeny nejen společenské a individuální ztráty, ale nepochybně i sociální důsledky. Lze ji považovat za jeden z nejčastějších kriminogenních faktorů, když jako důsledek dlouhodobé nezaměstnanosti nelze vyloučit sociální exkluzi a následné možné sklouznutí k trestné činnosti.

**Tabulka 6:** Nezaměstnanost – meziroční srovnání

| Nezaměstnanost                                | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025  |
|-----------------------------------------------|------|------|------|------|-------|
| Uchazeči – celkem                             | 169  | 208  | 291  | 281  | 551   |
| Uchazeči – dosažitelní                        | 151  | 182  | 266  | 261  | 517   |
| Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu (%) | 1,7  | 2,1  | 3,0  | 3,0  | 3, 13 |
| Uchazeči ORP – evidence 24 měsíců a více      | 155  | 172  | 189  | 34   | 49    |
| Uchazeči ORP – vyřazení (§30)                 | 43   | 47   | 34   | 43   | 1     |
| Index nezam. na 10 tis. obyvatel              | 120  | 142  | 201  | 196  | 334   |

Vedle základních ukazatelů nezaměstnanosti je důležité sledovat také další související jevy, zejména počet osob vyřazených z evidence Úřadu práce. Tyto osoby ztrácejí nárok na podporu v nezaměstnanosti a vzniká jim povinnost hradit si zdravotní pojištění, což může vést ke zhoršení jejich životní situace, zejména ztrátě bydlení a sociálních vazeb. Pozornost si zaslouží také počet dlouhodobě nezaměstnaných osob evidovaných déle než 24 měsíců, jejichž vývoj může mít významné sociální dopady na jednotlivce i celé území.

## 2. 3 Dávky sociální pomoci

Relevantním předpokladem ve vztahu k nápadu kriminality a přestupků jsou kromě informací o nezaměstnanosti také počty vyplacených dávek sociální pomoci a jejich vzájemné porovnání v průběhu let minulých. Zhoršená životní situace občanů bez práce spolu s obecnou nespokojeností se stávajícím stavem vede v obecné rovině ke zvýšení počtu přestupků a trestných činů – zejména v oblastech majetkové kriminality, veřejného pořádku a násilí.

**Tabulka 7:** Vyplacené dávky státní sociální podpory – meziroční srovnání

|                      |                          | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025  |
|----------------------|--------------------------|------|------|------|------|-------|
| Příspěvek na bydlení | Počet dávek              | 1800 | 2500 | 4178 | 4900 | 7 473 |
|                      | Index na 1 tis. obyvatel | 127  | 171  | 288  | 342  | 523   |

**Tabulka 8:** Vyplacené dávky hmotné nouze – meziroční srovnání

|                          |                          | 2021        | 2022        | 2023        | 2024       | 2025        |
|--------------------------|--------------------------|-------------|-------------|-------------|------------|-------------|
| Příspěvek na živobytí    | Počet dávek              | 526         | 560         | 600         | 600        | 922         |
|                          | Index na 1 tis. obyvatel | 37          | 38          | 41          | 42         | 65          |
| Doplatek na bydlení      | Počet dávek              | 141         | 190         | 84          | 84         | 279         |
|                          | Index na 1 tis. obyvatel | 10          | 13          | 6           | 3          | 20          |
| Mimořádná okamžitá pomoc | Počet dávek              | 34          | 14          | 15          | 7          | 34          |
|                          | Index na 1 tis. obyvatel | 2           | 1           | 1           | 0          | 2           |
| <b>Celkem</b>            |                          | <b>2501</b> | <b>3264</b> | <b>4877</b> | <b>551</b> | <b>8708</b> |

V období let 2021 až 2025 je patrný výrazný nárůst počtu vyplacených dávek sociální pomoci. Nejvýraznější růst byl zaznamenán u příspěvku na bydlení, kde se počet vyplacených dávek postupně zvyšoval a v roce 2025 dosáhl nejvyšší hodnoty. Tomu odpovídá také výrazný nárůst indexu přepočteného na 1 000 obyvatel.

Růst je patrný rovněž u příspěvku na živobytí, zejména v roce 2025, kdy došlo k výraznému zvýšení počtu vyplacených dávek oproti předchozím letům. Doplatek na bydlení zaznamenal v letech 2023 a 2024 pokles, avšak v roce 2025 došlo k jeho opětovnému nárůstu. Počet vyplacených dávek mimořádné okamžité pomoci se v jednotlivých letech pohyboval spíše na stabilní úrovni s mírnými výkyvy.

Celkový počet vyplacených dávek sociální pomoci v uvedeném období výrazně vzrostl, přičemž nejvyšší hodnoty byly zaznamenány v roce 2025.

V roce 2025 došlo k významné změně systému státní sociální podpory. Ke sloučení čtyř dosavadních dávek – přídatku na dítě, příspěvku na bydlení, příspěvku na živobytí a doplatku na bydlení – do jediné dávky státní sociální pomoci (DSSP), tzv. superdávky, dojde s účinností od 1. října 2025. V období od října do prosince 2025 bylo podáno celkem 956 žádostí o tuto novou dávku. Tato změna se v následujících měsících promítne

i do situace v našem městě, zejména v oblasti sociální práce a prevence, kde bude nutné sledovat její dopady na jednotlivé rodiny i na fungování místních podpůrných služeb.

## 2. 4 Sociálně vyloučené lokality v Ústí nad Orlicí

Na základě Gabalovy analýzy z roku 2006 byly na území našeho města identifikovány čtyři sociálně vyloučené lokality. Další šetření Pardubického kraje v roce 2011 potvrdilo obdobné problémy i v dalších částech města, zatímco některé původní lokality postupně zanikly. Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR z roku 2015, realizovaná společností GAC, následně uvádí tři lokality na území města. V posledních letech však došlo k výrazným změnám – probíhající revitalizace a rekonstrukce domů, které dříve vykazovaly znaky sociálního vyloučení, proměnily jejich současnou podobu. Obyvatelé se postupně odstěhovali a počet lokalit s charakteristikami sociálního vyloučení se dále snížil.

Znaky sociálního vyloučení:

- *nevyhovující bydlení,*
- *bydlení velkého počtu lidí v jednom bytě, který neodpovídá plánované kapacitě bytu,*
- *prostorové vyloučení,*
- *značná nezaměstnanost, zadluženost rodin, trestná činnost, nelegální práce, závislost na sociálních dávkách,*
- *nízká úroveň vzdělání,*
- *špatný zdravotní stav obyvatel.*

### Lokality se znaky sociálního vyloučení:

**Švermova 178** – Bytový dům ve vlastnictví města. Je zde 5 bytů o velikosti 1+1, 1+0, byty jsou vytápěné na tuhá paliva. Dům je v běžné vilové zástavbě v okrajové části města, základní škola a obchod je v místě (300 m), od centra města vzdálené 2,5 km, možnost využití MHD.

**Třebovská 50** – Nájemní činžovní dům s pěti byty, který je ve vlastnictví města. Byty jsou o velikosti 1+1, 2+1, většinou s vytápěním na tuhá paliva. Dům se nachází v běžné zástavbě v okrajové části města, škola a obchod je nedaleko, od centra města je dům vzdálen 2 km, možnost využití MHD..

**J. K. Tyla 1092, 1093** – Jedná se o dvouvchodový činžovní dům o 24 bytech ve vlastnictví města. Byty jsou o velikosti 1+1 s vytápěním především na tuhá paliva. Lokalita je od ostatní zástavby oddělena řekou, železnicí a průmyslovým areálem, od centra města je vzdálená 0,75 km, dopravní dostupnost 300 m od zastávky vlaku a autobusu.

Řešení situace ve výše uvedených lokalitách vidí Město Ústí nad Orlicí především v zachování a podpoře obyvatel ve zdejších lokalitách, jak byl vytyčeno v rámci komunitního plánování sociálních služeb Ústí nad Orlicí a jak je stanoveno ve **Střednědobém strategickém plánu rozvoje sociálních a souvisejících služeb Ústí nad Orlicí na léta 2024 – 2027.**

## 2. 5 Ohrožené děti a rizikové děti a mládež

Oddělení sociálně-právní ochrany dětí MěÚ Ústí nad Orlicí se kromě agendy náhradní rodinné péče věnuje čtyřem typům klientů:

- ❖ Dětem, které se dopustily protiprávního jednání bez ohledu na pozdější kvalifikaci skutku (přestupek, provinění, čin jinak trestný apod.) a jejich rodinám.
- ❖ Dětem s nařízenou ústavní nebo uloženou ochrannou výchovou, na útěku ze zařízení (pohřešovaným) a jejich rodinám.
- ❖ Dětem, u kterých dochází ke kumulaci závažných výchovných problémů (záškoláctví, šikana, drogy, alkohol, tuláctví, prostituce apod.) a jejich rodinám.
- ❖ Poškozeným (obětím) protiprávního jednání nebo svědkům protiprávního jednání a jejich rodinám (poškození i oběti do dovršení 18 let věku).

**Tabulka 9:** Počet klientů kurátorů pro děti a mládež, OSPOD MěÚ Ústí nad Orlicí

|                          | 2021      | 2022      | 2023      | 2024      | 2025      |
|--------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| <b>Děti do 15 let</b>    | 8         | 16        | 12        | 28        | 33        |
| <b>Mládež nad 15 let</b> | 32        | 26        | 21        | 21        | 27        |
| <b>Celkem</b>            | <b>34</b> | <b>37</b> | <b>33</b> | <b>49</b> | <b>60</b> |

**Tabulka 10:** Statistické údaje kurátorů pro děti a mládež, OSPOD MěÚ Ústí nad Orlicí

|                          | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 | 2025 |
|--------------------------|------|------|------|------|------|
| <b>Výchovné problémy</b> | 34   | 37   | 33   | 49   | 60   |
| <b>Přestupky</b>         | 6    | 6    | 5    | 5    | 5    |
| <b>Trestná činnost</b>   | 2    | 1    | 8    | 4    | 3    |
| <b>Soudní dohled</b>     | 5    | 4    | 4    | 3    | 2    |
| <b>Ústavní výchova</b>   | 16   | 12   | 6    | 6    | 1    |

Ve statistických údajích kurátorů pro děti a mládež OSPOD Ústí nad Orlicí je v posledních letech patrný nárůst počtu řešených případů. Zatímco v roce 2021 bylo evidováno 34 dětí a mladistvých, v roce 2025 jejich počet vzrostl na 60. Nárůst je zaznamenán zejména u dětí do 15 let, jejichž počet se v průběhu sledovaného období výrazně zvýšil.

Z hlediska řešené problematiky převažují výchovné problémy, které tvoří největší část řešených případů. Vedle nich jsou evidovány také přestupky a trestná činnost, přičemž část těchto jednání se odehrává ve virtuálním prostředí. Pozitivním trendem je naopak dlouhodobý pokles počtu případů ústavní výchovy a soudního dohledu.

Prevence rizikového chování dětí a mládeže patří mezi dlouhodobé priority města. Tuto problematiku pro děti do 15 let nadále zajišťuje **Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Kamin (NZDM)**, které dětem a mladistvým nabízí bezpečný prostor pro smysluplné trávení volného času, podporu vzdělávání a rozvoj sociálních

dovedností. Jeho součástí je také terénní služba, která umožňuje oslovovat ohrožené děti a mladistvé přímo v jejich přirozeném prostředí. OSPOD Ústí nad Orlicí je s pracovníky **NZDM Kamin** v pravidelném kontaktu a spolupráce probíhá i v dalších oblastech prevence, včetně podpory volnočasových aktivit a táborových pobytů pořádaných městem.

## 2. 6 Prevence duševního zdraví a rizikového chování

Důležitým tématem dnešní společnosti je také prevence duševního zdraví dětí a prevence rizikového chování, ty se často berou jako dvě různé oblasti, ale v praxi se velmi prolínají. Dá se to uchopit jako **soubor opatření, která posilují psychickou odolnost dítěte a zároveň snižují pravděpodobnost, že sáhne po rizikovém chování jako způsobu řešení stresu či bolesti.**

### Ta stojí na třech pilířích:

- Posilování psychické odolnosti – bezpečné prostředí, podpora vztahů, práce s emocemi, zdravé zvládací strategie.
- Včasně zachycení potíží a cílená podpora – reagování na signály úzkosti, sebepoškozování, útky či jiné rizikové projevy.
- Spolupráce dospělých a dostupná odborná pomoc – jednotný postup rodiny, školy a služeb, vzdělávání dospělých, možnost rychlé intervence.

### Podpora duševního zdraví. Zahrnuje vše, co posiluje psychickou pohodu a odolnost dětí.

|                                               |                                                             |
|-----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| <b>Bezpečné a stabilní prostředí:</b>         | <i>předvídatelnost, jasná pravidla, emoční bezpečí</i>      |
| <b>Rozvoj sociálně – emočních dovedností:</b> | <i>práce s emocemi, komunikace, řešení konfliktů</i>        |
| <b>Podpora zdravých vztahů:</b>               | <i>vrstevnické vztahy, vztah s dospělými, pocit přijetí</i> |
| <b>Posilování sebehodnoty a identity:</b>     | <i>oceňování úspěchů, podpora zájmů, autonomie</i>          |
| <b>Zdravé zvládací strategie:</b>             | <i>učení, jak pracovat se stresem, frustrací a tlakem</i>   |
| <b>Včasná identifikace potíží:</b>            | <i>změny chování, úzkosti, izolace, somatické potíže</i>    |

### Prevence rizikového chování. Zaměřuje se na konkrétní projevy, které mohou být reakcí na psychickou zátěž.

|                                              |                                                                                                 |
|----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sebepoškozování:</b>                      | <i>práce s emocemi, bezpečný prostor pro sdílení, krizové plány.</i>                            |
| <b>Útky z domova či zařízení:</b>            | <i>mapování příčin (strach, konflikt, tlak), posílení vztahu s dospělým, bezpečnostní plán.</i> |
| <b>Experimentování s návykovými látkami:</b> | <i>edukace, práce s vrstevnickým tlakem</i>                                                     |
| <b>Rizikové online chování:</b>              | <i>kyberšikana, sexting, závislost na technologiích</i>                                         |
| <b>Agresivita, šikana, autoagrese:</b>       | <i>práce s impulzivitou, hranicemi, empatií</i>                                                 |
| <b>Poruchy příjmu potravy:</b>               | <i>podpora zdravého vztahu k tělu, práce s tlakem na výkon</i>                                  |

# DROGOVÁ PROBLEMATIKA

---

Drogová problematika patří dlouhodobě mezi oblasti, kterým město Ústí nad Orlicí věnuje zvýšenou pozornost. Užívání návykových látek má dopady nejen na samotné uživatele, ale také na jejich rodiny, okolí a celkový pocit bezpečí ve městě. Proto je součástí preventivních aktivit systematická práce v oblasti protidrogové prevence a včasné pomoci.

Situace na drogové scéně ve městě je podle dostupných údajů dlouhodobě spíše stabilní, bez výskytu výrazně nových nebo neobvyklých trendů. Převládající návykovou látkou zůstává pervitin, objevuje se také užívání alkoholu, tabáku a THC. Drogová scéna je převážně skrytá a kontakty s uživateli probíhají často na základě individuální domluvy.

Významnou roli v této oblasti hraje spolupráce města s organizací Laxus, z.ú., která v Ústí nad Orlicí realizuje terénní program. Terénní pracovníci vyhledávají osoby ohrožené závislostním chováním přímo v jejich přirozeném prostředí a poskytují jim odborné sociální a adiktologické služby. Součástí jejich práce je poradenství, zdravotní servis, testování na infekční onemocnění, výměnný program injekčního materiálu a podpora klientů při řešení sociálních a zdravotních problémů, včetně zprostředkování léčby.

Prevence se však nezaměřuje pouze na osoby užívající drogy, ale především na děti a mládež. Město dlouhodobě podporuje primární prevenci na školách, volnočasové aktivity a nízkoprahové služby, zejména NZDM Kamin, které dětem a mladým lidem nabízí bezpečný prostor pro smysluplné trávení volného času, podporu duševního zdraví a pomoc při zvládání náročných životních situací. Důraz je kladen také na rozvoj sociálních dovedností a schopnost řešit problémy bez uchylování se k rizikovému chování.

Cílem všech těchto aktivit je předcházet vzniku závislostí, snižovat negativní dopady užívání návykových látek a posilovat pocit bezpečí občanů města. Prevence drogové problematiky je dlouhodobý proces, který vyžaduje spolupráci města, škol, odborných organizací i samotných obyvatel

# INSTITUCIONÁLNÍ ANALÝZA

Cílem institucionální analýzy je podat přehled o existenci a působnosti institucí působících v oblasti prevence kriminality na území města. V Ústí nad Orlicí pracuje celá řada organizací, státní správy či samosprávy a neziskových organizací věnujících se činností souvisejícím s prevencí kriminality.

## **Komise prevence kriminality**

Komise prevence kriminality (KPK), která byla poprvé ustanovena radou města v roce 2012. Úkolem KPK je koordinace preventivních aktivit na území města, analyzování aktuální bezpečnostní situace ve městě a přijímání následných opatření. KPK je zodpovědná za zpracovávání bezpečnostních analýz včetně Koncepce prevence kriminality města a Programu prevence kriminality města.

## **Městský úřad Ústí nad Orlicí, odbor sociálních služeb**

Odbor sociálních služeb odpovídá za plnění úkolů, koncepcí a rozvoj na sociálním úseku v samostatné působnosti, přenesené působnosti a rozšířené působnosti. Na území svého správního obvodu koordinuje poskytování sociálních služeb a realizuje činnost sociální práce vedoucí k řešení nepříznivé sociální situace a k sociálnímu začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením.

## **Městská policie Ústí nad Orlicí**

MP zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti města a její existence má významný vliv na prevenci kriminality.

## **Asistent prevence kriminality**

Asistenti jsou zaměstnání u Městské policie Ústí nad Orlicí, která je řídí a kontroluje. Asistenti prevence kriminality nejsou strážníci, ale poskytují podporu, pomoc a dohled občanům v sociálně vyloučených a bezpečnostně rizikových lokalitách na území města.

## **Vybrané příspěvkové organizace města:**

### **Dům dětí a mládeže DUHA Ústí nad Orlicí**

široká škála kroužků; technických, estetických, sportovních, přírodovědeckých, různé zájmové akce a tábory

### **Městská knihovna Ústí nad Orlicí**

veřejná knihovna pověřená regionální funkcí, besedy, kurzy, akce pro školy

### **Městské muzeum Ústí nad Orlicí**

vzdělávací a výukové programy pro ZŠ a SŠ na vybraná témata

### **Základní umělecká škola Jaroslava Kociana**

hudební, taneční, výtvarné a dramatické obory

### **Domov důchodců Ústí nad Orlicí**

celoroční zařízení, domov pro seniory, domov se zvláštním režimem, odlehčovací služby, odborné sociální poradenství

### **Centrum sociální péče města Ústí nad Orlicí**

pečovatelská služba, Týdenní stacionář, **Senior klub** – aktivizace seniorů, volnočasové aktivity, výlety, besedy

## Školy v Ústí nad Orlicí:

Město Ústí nad Orlicí je zřizovatelem **8 mateřských škola** a **4 základních škol**. Každá základní škola má zpracovaný minimální preventivní program školy a během roku pořádá akce v rámci prevence. Na určité aktivity jim město poskytuje dotace. Současně je plánováno posílení role školních psychologů.

V Ústí nad Orlicí se také nachází **Speciální základní škola, mateřská škola a praktická škola Ústí nad Orlicí**, jejímž zřizovatelem je Pardubický kraj. Součástí této školy je **Speciálně pedagogické centrum Kamínek**, které poskytuje odborné speciálně pedagogické, pedagogicko-psychologické a sociální služby pro děti a mládež s mentálním postižením, vadami řeči a sluchu, kombinovaným postižením, tělesným postižením a autismem.

Mezi školy třetího stupně, nacházející se v Ústí nad Orlicí, patří: **Gymnázium Ústí nad Orlicí, Střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí, Střední škola uměleckoprůmyslová Ústí nad Orlicí, Střední škola automobilní Ústí nad Orlicí**

### **Policie ČR, Krajské ředitelství PČR Pardubice, územní odbor PČR Ústí nad Orlicí**

V rámci územního odboru působí složky **Služby kriminální policie a vyšetřování** – Oddělení obecné kriminality, Oddělení hospodářské kriminality, Oddělení kriminalistické techniky a Oddělení analytiky, dále složky **Vnější služby** – Oddělení hlídkové služby, Dopravní inspektorát, celkem osm obvodních oddělení.

**Probační a mediační služba ČR, středisko Ústí nad Orlicí se specializovaným oddělením pro mládež** Probační a mediační služba (PMS) plní úkoly vyplývající ze zákona č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě v platném znění. Pracovníci PMS zajišťují dle zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže jak výkon výchovných a trestních opatření, tak zejména usilují o co nejrychlejší vstup do případu.

### **Středisko výchovné péče Mimoza, Ústí nad Orlicí**

Poskytuje poradenskou, psychologickou a speciálně-pedagogickou službu dětem, dospívajícím a jejich rodičům. Úzká spolupráce se školami, oddělení sociálně-právní ochrany dětí a PPP.

### **Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad Orlicí**

Psychologická a speciálně pedagogická pomoc ohroženým rodinám, včetně diagnostiky poruch dětí, poradenství, terapeutické činnosti a prevence sociálně patologických jevů. Metodické vedení metodiků prevence a výchovných poradců na školách.

### **Poradna pro rodinu Pardubického kraje**

Poskytuje odborné sociální poradenství klientům, kteří mají problémy v osobních, partnerských, rodinných a mezilidských vztazích nebo žijí osaměle. Dále poskytuje těmto klientům psychologickou, psychoterapeutickou a psychosociální pomoc.

### **Laxus z. s.**

Poskytuje odborné sociální a adiktologické služby lidem ohroženým závislostním chováním a jejich blízkým. Zaměřuje se zejména na terénní programy, ambulantní léčbu, poradenství a prevenci, s cílem snižovat zdravotní a sociální rizika spojená s užíváním návykových látek. Součástí její činnosti je také práce s rodinami a podpora návratu klientů k běžnému způsobu života.

## Nestátní neziskové organizace:

### **Amalthea, z.s.**

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Centrum náhradní rodinné péče, podpora pro rodinu a dítě.

### **Oblastní charita Ústí nad Orlicí**

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Odborné sociální poradenství. Služby pro osoby bez domova. Služby pro seniory a OZP (osobní asistence, pečovatelská služba, hospicová péče, ošetřovatelská služba).

### **Cesta pro rodinu, z.ú.**

Spádová oblast Pardubický kraj. Sociální služby: Azylový dům, Krizová pomoc, Dům na půl cesty.

### **Český červený kříž, Oblastní spolek ČČK Ústí nad Orlicí**

Poskytuje aktivizační služby pro seniory, OZP a osoby v krizi: Senior doprava, Centrum pro život, Ošacovací středisko ČČK. V případech katastrof zajišťuje Humanitární jednotky.

### **Kontakt Ústí nad Orlicí, o.p.s.**

Linka důvěry. Telefonická krizová pomoc lidem, kteří se ocitli v těžké nebo jinak obtížné situaci. Od 1. 1. 2026 vznikla chatová linka důvěry – po, čt, so v časech od 17:00 do 20:00.

### **Rodinné centrum Srdíčko, z.s.**

Podporující aktivizační a socializační služby pro děti rodiče. Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Kamin.

### **Mateřské centrum Medvídek, z.s.**

Podporující aktivizační a socializační služby pro rodiče na mateřské a rodičovské. Dětský klub Fialka.

### **Dobrovolnické centrum Světlo**

Dobrovolnické služby - role průvodce či společníka v individuálních kontaktech s klienty, volnočasové aktivity.

### **Koalice nevládek Pardubicka, z.s. (KONEP)**

Dobrovolnické centrum - hlavním cílem je hledání a vysílání dobrovolníků do neziskových a příspěvkových organizací na území Pardubického kraje.

### **Centrum J. J. Pestalozziho, o. p. s.**

Odborné sociální poradenství a Krizová pomoc (ambulantní) – v Žamberku.

### **Most pro o. p. s.**

Poskytuje odborné sociální služby a poradenství dětem, rodinám i jednotlivcům v obtížné životní situaci, se zaměřením na podporu rodinných vztahů, ochranu dětí a prevenci sociálně patologických jevů.

---

## 3. 1 Komunitní plánování sociálních služeb:

Proces komunitního plánování ve městě Ústí nad Orlicí funguje již dlouho řadu let, pracuje skrze vytvořené skupiny: Řídící skupina KPSS a tři Pracovní skupiny KPSS a to pro Osoby se zdravotním postižením, Osoby v obtížné životní situaci, rodiny s dětmi a mládež, a pro cílovou skupinu Senioři.

Nosným dokumentem KPSS v Ústí nad Orlicí je **Střednědobém strategickém plánu rozvoje sociálních a souvisejících služeb Ústí nad Orlicí na léta 2024-2027**. Prováděcím dokumentem ke Střednědobému plánu je Akční plán, který zohledňuje priority a opatření komunitního plánování na daný kalendářní rok.

Sociální a související služby, které jsou pro obyvatele ORP Ústí nad Orlicí dostupné, mapuje vydaný **Katalog sociálních a souvisejících služeb Ústí nad Orlicí a okolí** (uvedený i na stránkách města).

# VÝCHODISKA PREVENCE KRIMINALITY

---

Na základě Bezpečnostní analýzy, Socio-demografické analýzy a Institucionální analýzy byly Komisi prevence kriminality identifikovány problémy a rizika, která ovlivňují bezpečnost a míru protiprávního jednání na území města Ústí nad Orlicí.

Cílové skupiny reflektují nejohroženější kategorie obyvatel, na které by se prevence kriminality měla zaměřovat.

---

## 4. 1 Identifikované problémy a rizika

- **Kyberkriminalita a (ne)bezpečnost ve virtuálním prostředí**
  - Nárůst přečinů v oblasti kyberkriminality a skutků páchaných ve virtuálním prostředí.
- **Drogová problematika**
  - Nárůst trestné činnosti a přestupkového jednání na poli nedovolené výroby, opatření a držení psychotropních látek.
  - Výrazný nárůst mladých osob, které řídili vozidlo pod vlivem alkoholu či psychotropní látky.
- **Podvodné jednání a protiprávní činy páchané na seniorech**
  - Opakované podvodného jednání a protiprávních činy páchané na seniorech.
  - Nárůst skutků v kyberprostoru.
- **Městský kamerový a dohlížecí systém (MKDS)**
  - Dochází k průběžné modernizaci a optimalizaci kamerového systému.
- **Rizikové jednání a prevence duševního zdraví dětí a mládeže**
  - Zvýšený výskyt zneužívání návykových látek (především marihuany) dětmi a mládeží.
  - Zvýšený počet případů kyberšikany či skutků páchaných na dětech a mládeži (mezi dětmi a mladistvými) prostřednictvím sítě Internet.
  - Zvýšený počet sebepoškozování, útěků z domova.
  - Ohrožení plynoucí z času, který děti tráví ve virtuálním prostředí
- **Dluhová problematika a exekuce**
  - Riziko osob neschopných splácet své dluhy a závazky vůči městu, osob zadlužených, osob ohrožených exekucí.
- **Sociálně vyloučené lokality**
  - Výskyt sociálně vyloučených lokalit/ domů na území města a rizika z lokalit vyplývající.

## 4. 2 Cílové skupiny

- ❖ Děti a mladí dospělí
- ❖ Rodiny (s rizikem výskytu kriminálního chování u jejich členů)
- ❖ Oběti trestných činů (senioři, osoby se zdravotním postižením, oběti domácího násilí)
- ❖ Osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby v krizi
- ❖ Komunita

# AKTIVITY PREVENCE KRIMINALITY 2026 -2030

Předložená Koncepce stanovuje hlavní priority, cíle a opatření, která v období letu 2026 – 2030 povedou ke snižování míry závažnosti protiprávních jednání a protidrogové problematiky. Pomohou odstraňovat příčiny a následky trestné činnosti a přispějí ke zvýšení pocitu bezpečí občanů města Ústí nad Orlicí.

## 5. 1 Priority prevence kriminality

- Zvyšování pocitu bezpečí občanů
- Snižování míry a závažnosti trestné činnosti
- Snižování rizik a výskytu protiprávního jednání u cílových skupin
- Zvýšení bezpečnosti na veřejných prostranstvích
- Efektivní a komplexní přístup k řešení definovaných problémů a rizik
- Posilování prevence rizikového chování v oblasti návykových látek
- Podpůrná opatření pro cizince na území města

## 5. 2 Cíle a opatření prevence kriminality

### A) Koordinace a rozvoj spolupráce subjektů podílejících se na prevenci kriminality

|                    |                                                                                                                                                                      |
|--------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opatření 1:</b> | Vzájemná spolupráce složek v oblasti bezpečnostní politiky, zabezpečení veřejného pořádku, ochrany zdraví a majetku obyvatel a latentní kriminality.                 |
| <b>Opatření 2:</b> | Zajištění vzájemné informovanosti a předávání poznatků mezi subjekty prevence kriminality.                                                                           |
| <b>Opatření 3:</b> | Participace subjektů prevence kriminality na preventivních projektech s ohledem na doporučení z hlediska bezpečnostní situace a předcházení páčání trestné činnosti. |
| <b>Opatření 4:</b> | Zapojení subjektů nestátního neziskového sektoru do problematiky sociálních deviací a otázky prevence kriminality.                                                   |
| <b>Opatření 5:</b> | Stabilizace a rozvoj spolupráce v oblasti výchovně preventivní.                                                                                                      |

**Odpovídá:** Komise prevence kriminality, Policie ČR, Městská policie Ústí nad Orlicí, školy a školská zařízení, Odbor školství, kultury, sportu, cestovního ruchu a propagace MěÚ Ústí nad Orlicí, Odbor sociálních služeb MěÚ Ústí nad Orlicí

### B) Podpora organizací a služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením

|                    |                                                                                                                  |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opatření 1:</b> | Podpora sociálních a adiktologických služeb pro osob ohrožené závislostmi (alkohol, drogy apod.).                |
| <b>Opatření 2:</b> | Podpora a rozvoj služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby v krizi, především pro osoby bez domova. |

**Odpovídá:** Orgány města, KPSS, neziskové organizace, Odbor sociálních služeb MěÚ Ústí nad Orlicí

### C) Snižování rizik a předcházení páchaní protiprávního jednání u dětí a mládeže

|                    |                                                                                                                |
|--------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opatření 1:</b> | Podpora nízkoprahového zařízení pro děti a mládež.                                                             |
| <b>Opatření 2:</b> | Podpora spolupráce organizací, které organizují volnočasové aktivity pro děti a mládež                         |
| <b>Opatření 3:</b> | Zlepšování příležitostí pro volnočasové aktivity, zejména v oblastech se zvýšeným výskytem problémové mládeže. |
| <b>Opatření 4:</b> | Podpora primární prevence na školách.                                                                          |
| <b>Opatření 5:</b> | Podpora víkendových, prázdninových a poznávacích pobytů pro rizikové děti a mládež.                            |
| <b>Opatření 6:</b> | Pořádání besed a přednášek pro děti a mládež zaměřených na prevenci a předcházení rizikového jednání.          |

**Odpovídá:** Policie ČR, Městská policie Ústí nad Orlicí, školy a školská zařízení, orgány města, Odbor sociálních služeb MěÚ Ústí nad Orlicí, neziskové organizace, Komise prevence kriminality

### D) Posilování prevence rizikového chování v oblasti návykových látek

|                    |                                                                                                                                                         |
|--------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opatření 1:</b> | Podpora programů zaměřených na prevenci užívání návykových látek u dětí a mládeže.                                                                      |
| <b>Opatření 2:</b> | Spolupráce s odbornými organizacemi v oblasti adiktologických služeb a terénní práce.                                                                   |
| <b>Opatření 3:</b> | Posilování informovanosti dětí, mládeže a jejich rodičů o rizicích užívání návykových látek a možnostech odborné pomoci.                                |
| <b>Opatření 4:</b> | Podpora primární prevence na školách.                                                                                                                   |
| <b>Opatření 5:</b> | Podpora nízkoprahových a terénních služeb zaměřených na práci s ohroženými skupinami dětí, mládeže a dospělými.                                         |
| <b>Opatření 6:</b> | Realizace preventivních besed a vzdělávacích aktivit zaměřených na závislostní chování, včetně užívání alkoholu, tabákových výrobků a nelegálních drog. |

**Odpovídá:** Policie ČR, Městská policie Ústí nad Orlicí, školy a školská zařízení, orgány města, Odbor sociálních služeb MěÚ Ústí nad Orlicí, neziskové organizace, Komise prevence kriminality

#### **E) Omezování příležitostí páchaní trestné a protiprávní činnosti**

|                    |                                                                                                                                                                                                                            |
|--------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opatření 1:</b> | Optimalizace městského kamerového a dohlížecího systému (MKDS). Zajištění funkčnosti a technické způsobilosti stávajícího MKDS, pravidelná údržba systému. Případné doplnění chybějících bodů a revitalizace systému MKDS. |
| <b>Opatření 2:</b> | Zajištění podmínek pro potlačení příležitostí páchaní trestné činnosti v souladu s bezpečnostní analýzou a vývojem páchané trestné činnosti v jednotlivých lokalitách.                                                     |
| <b>Opatření 3:</b> | Podpora a stabilizace subjektů podílejících se na řešení problematiky delikventní mládeže.                                                                                                                                 |
| <b>Opatření 4:</b> | Podpora projektu Asistent prevence kriminality a jeho činnost ve městě.                                                                                                                                                    |
| <b>Opatření 5:</b> | Podpora komunitního setkávání cizinců žijících ve městě.                                                                                                                                                                   |

**Odpovídá:** Policie ČR, Městská policie Ústí nad Orlicí, orgány města, Odbor sociálních služeb MěÚ Ústí nad Orlicí, neziskové organizace, Komise prevence kriminality

#### **F) Zvýšení informování občanů města v oblasti prevence kriminality**

|                    |                                                                                                                                                         |
|--------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opatření 1:</b> | Informování veřejnosti o aktivitách v oblasti prevence kriminality prostřednictvím webu města Ústí nad Orlicí, měsíčníku Ústecké listy a dalších médií. |
| <b>Opatření 2:</b> | Vydávání informačních materiálů s praktickými radami pro občany, zejména skupiny obyvatel s největší mírou rizika (viz cílové skupiny).                 |
| <b>Opatření 3:</b> | Pořádání besed a přednášek pro veřejnost a cílové skupiny osob věnované tématům prevence a předcházení protiprávního jednání.                           |

**Odpovídá:** Komise prevence kriminality, Policie ČR, Městská policie Ústí nad Orlicí, školy a školská zařízení, Odbor sociálních služeb MěÚ Ústí nad Orlicí

#### **G) Předcházení trestné činnosti páchané na seniorech a pomoc obětem trestných činů**

|                    |                                                                                                                                                                   |
|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Opatření 1:</b> | Pořádání besed a přednášek pro seniory zaměřených věnovaných tématům bezpečnosti, podvodnému jednání a dalším rizikům                                             |
| <b>Opatření 2:</b> | Informování seniorů o aktivitách v oblasti prevence kriminality, o možnostech podpory a pomoci. Vydávání informačních materiálů s praktickými radami pro seniory. |
| <b>Opatření 3:</b> | Podpora služeb pro oběti trestných činů, informování veřejnosti o možnostech podpory a pomoci pro oběti trestných činů.                                           |

**Odpovídá:** Policie ČR, Městská policie Ústí nad Orlicí, orgány města, orgány města, Odbor sociálních služeb MěÚ Ústí nad Orlicí, neziskové organizace, Komise prevence kriminality.

### 5. 3 Finanční zabezpečení aktivit prevence kriminality

Veškerá opatření vycházející s Koncepcí prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na období 2026 – 2030 budou realizována na základě roční rozpočtové kapitoly ve finančním plánu města. Město Ústí nad Orlicí vyčleňuje na preventivní aktivity prostředky v rámci svých finančních možností a aktuální ekonomické situace v daném roce.

**Dalšími zdroji financování prevence kriminality v Ústí nad Orlicí mohou být:**

- *dotační programy rezortů jednotlivých ministerstev – MV, MŠMT, MPSV případně další,*
- *dotační tituly vyhlašované Pardubickým krajem,*
- *grantový systém města Ústí nad Orlicí,*
- *přímé finanční dotace schvalované v rámci kompetencí Zastupitelstva města Ústí nad Orlicí a Rady města Ústí nad Orlicí,*
- *aktivity podnikatelských subjektů - pojišťoven, firem zabezpečovací techniky, které působí na podněcování občanů k využívání technického zabezpečení majetku atd.*

### 5. 4 Kontrola a hodnocení

Na základě Koncepcí prevence kriminality bude každoročně zpracován **Program prevence kriminality města** (dále jen „Program“), ve kterém budou rozpracovány jednotlivé cíle, programy a projekty, včetně jejich organizačního, finančního, materiálního zabezpečení a hodnocení efektivity dle metodiky Ministerstva vnitra ČR. Na základě jednotlivých projektových záměrů budou stanoveny konkrétní indikátory pro vyhodnocení.

Hodnocení plnění úkolů Koncepcí a Programu prevence kriminality bude provádět Komise prevence kriminality vždy v lednu za uplynulý rok.

# ZÁVĚR

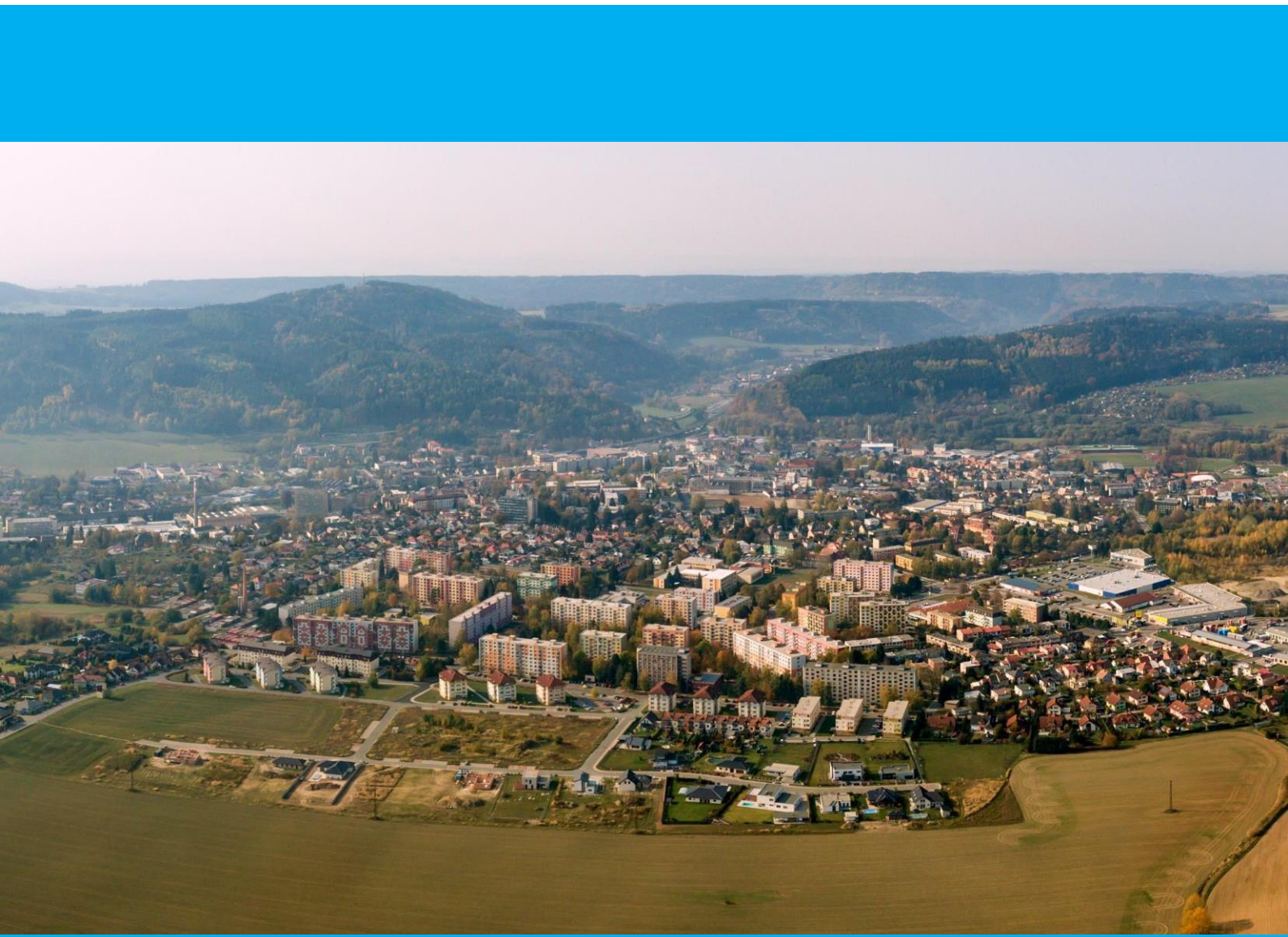
---

**Koncepce prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na období 2026 – 2030** je komplexním materiálem, který si klade za cíl sjednotit prvky prevence kriminality a společensky nebezpečných jevů území města Ústí nad Orlicí a stát se výchozím materiálem při sestavování Programů prevence kriminality.

Úspěšná realizace Koncepce závisí především na ochotě spolupráce, využívání personálního a technického potenciálu všech zapojených subjektů a možnostech vícezdrojového financování především jednotlivých aktivit, které vyplývají z přijaté Koncepce.

Na stav kriminality ve městě má vliv jednak široké spektrum okolností, a to jak v určité komunitě, tak v celé společnosti (rodina, zaměstnanost, sociální politika, práce s mládeží apod.). Koordinovaná práce zapojených subjektů by měla jednoznačně dojít k závěru, že „**prevence se musí vyplatit**“.

Na přípravě Koncepce se podíleli členové Komise prevence kriminality a další subjekty zapojené do prevence kriminality města Ústí nad Orlicí.



**[ou]** Ústí nad Orlicí